

‘वज्र—’ इति मा. धा. वृत्तिः, चन्द्रोऽपि । क्षीरस्वामी तु वज्रि पठित्वा मार्गेति द्वितीयं धातुमाह । ‘मार्गगतौ संस्कारगतौ च’ इत्येके । ‘वज’ ‘मार्ग’ द्वौ धातू इति सि. कौमुद्याम् । एवमेव पुरुषकारेऽपि (दैवश्लोके 58) । ‘वज मार्गसंस्कारे’ इति दुर्गः । ‘—गतौ संस्कृतौ च’ इति वोपदेवः ।

वाजकः-जिका, विवाजयिषकः-षिका ; वाजयिता-त्री, विवाजयिषिता-त्री ; इत्यादीनि रूपाणि सर्वाण्यपि चौरादिकक्राण्यतिवत् (159) उद्धानि । प्यति-^Aअवाज्यम् इति ।

(1538) “वट वेष्टने” (I-भ्वादिः-300. सक. सेट्. पर.)

“णावदन्ताद्वेटेग्रन्थे वटयेद् वेष्टने वटेत् ॥” (श्लो. 77) इति देवः ।

‘वटेत्यपि बहुषु कोशेषु दृश्यते’ इति पुरुषकारः (श्लो. 77) ।

वाटकः-टिका, वाटकः-टिका, विवटिषकः-षिका, वावटकः-टिका ;

वटिता-त्री, वाटयिता-त्री, विवटिषिता-त्री, वावटिता-त्री ;

इत्यादिकानि रूपाणि सर्वाण्यपि भौवादिकक्राण्यतिवत् (148) ज्ञेयानि ।

वटः, वटिः, वटकः-वटका, वटकिनी, वटिभः, वाटः-वाटी, वटुः,

इत्यादीनि रूपाणि अस्य धातोः विशेषेण भवन्तीति ज्ञेयम् ।

(1539) “वट परिभाषणे” (I-भ्वादिः-779. सक. सेट्. पर.) घटादिः ।

‘—अवयवे’ इति काशकृत्स्नः ।

वाटकः-टिका, वटकः-टिका, विवटिषकः-षिका, वावटकः-टिका ;

वटिता-त्री, वटयिता-त्री, विवटिषिता-त्री, वावटिता-त्री ;

वटन्-न्ती, वटयन्-न्ती, विवटिषन्-न्ती ;

इत्यादिकानि रूपाणि प्यन्तं विना सर्वाण्यपि भौवादिकक्राण्यतिवत् (142) उद्धानि ।

अस्य धातोः घटादिपाठात् प्यन्ते परं ‘घटादयो मितः’ (गणसूत्रं भ्वादौ) इति

मित्रे ‘मितां ह्रस्वः’ (6-4-92) इति ह्रस्वे वटयन्-वटयिष्यन्-न्ती-ती,

1. औणादिके (द. उ. 1-46) इन्प्रत्यये रूपमेवम् । वटिः=तन्तुः ।

2. औणादिके उ प्रत्यये रूपमेवम् । वटुः=ब्रह्मचारी, समर्थश्च ।

A. ‘इत्यादिवादिषु जनेषु विमोटितारिः पापप्रपण्डपदपांसुरवाज्यधामा ।’ धा.का. 3-23.